

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát
Masarykova 801/28, 460 01 Liberec**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-59/24-L
Sp. zn. ČŠIL-S-10/24-L

Název	Základní škola Dr. Františka Ladislava Riegra Semily, příspěvková organizace
Sídlo	Jizerská 564, 513 01 Semily
E-mail	zsriegra@seznam.cz
IČO	00 854 841
Identifikátor	600 099 237
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Karel Strnad
Zřizovatel	Město Semily
Místo inspekční činnosti	Jizerská 564, Semily
Inspekční činnost na místě	23. 1. 2024 – 25. 1. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy, případně s rámcovými vzdělávacími programy podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Dr. Františka Ladislava Riegra Semily, příspěvková organizace vykonává činnost základní školy (dále „škola“), školní družiny a školní jídelny s nejvyššími povolenými počty 675 žáků, 96 účastníků školní družiny a 806 stravovaných.

V době inspekční činnosti se ve škole v 16 třídách vzdělávalo celkem 294 žáků. Bylo evidováno 5 žáků s odlišným mateřským jazykem s různým stupněm jazykové bariéry a 59 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, z toho se 11 žáků vzdělávalo podle individuálního vzdělávacího plánu. Školní družinu navštěvovalo 68 účastníků ve třech odděleních. Stravovací služby jsou poskytovány školní jídelnou žákům školy a strážníkům místní Waldorfské základní a střední školy Semily a Základní školy praktické a speciální Semily, účast dosahovala 93 % z nejvyššího povoleného počtu stravovaných.

V objektu školy sídlí také Základní škola praktická a speciální Semily, příspěvková organizace, vzdělávání zde poskytuje i Základní umělecká škola Semily, příspěvková organizace. Ke vstupu do těchto subjektů slouží samostatný boční elektronicky zajištěný vchod.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) stojí v jejím čele od roku 2006. Své manažerské a pedagogické zkušenosti účelně využívá při řízení školy. Zpracoval srozumitelnou a reálnou koncepci rozvoje školy s vizí „Otevřená škola pro všechny“, kterou se mu daří postupně naplňovat především v oblastech pozitivního klimatu mezi všemi aktéry vzdělávání, rozvoje klíčových kompetencí, realizace školních projektových a dalších aktivit pořádaných společně s partnery školy. S jasně formulovanou vizí a strategiemi seznamuje pedagogy, kteří je sdílejí a naplňují v rámci výchovně vzdělávacích procesů.

Ředitel společně se svou zástupkyní, metodičkou prevence a vedoucí vychovatelkou školní družiny, na které delegoval část organizačních a řídicích kompetencí, aktivně řídí pedagogický proces včetně kontrolní a hospitační činnosti, pravidelně monitoruje a cíleně vyhodnocuje práci školy a přijímá opatření.

Prioritou vedení školy je zajištění výchovně vzdělávacích činností pedagogickými pracovníky s odpovídající odbornou kvalifikací. Dlouhodobě z větší části plně kvalifikovaný učitelský sbor umožňuje plnění záměrů a cílů školního vzdělávacího programu. Při komunikaci s žáky vyučující uplatňují citlivý a individuální přístup. Přítomnost druhého vyučujícího v některých hodinách umožňuje tandemovou výuku.

Ke zvyšování úrovně vzdělávání účelně přispívá další vzdělávání pedagogických pracovníků. Ředitel, který se sám aktivně vzdělává, cíleně na základě promyšleného plánu podporuje účast pedagogů na školeních a webinářích tak, aby nově nabyté vědomosti a dovednosti byly efektivní pro výuku a jejich profesní rozvoj.

Školní poradenské pracoviště je sestaveno z výchovného poradce, školní metodičky prevence a speciální pedagožky. Má nastavená jasná pravidla fungování s rozdělením kompetencí pro řešení konkrétní problematiky.

V oblasti prevence rizikového chování žáků škola účelně spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními, výjimečně s odborem sociálně právní ochrany dětí či Policií ČR. Nedílnou součástí vzdělávání je velmi pestrá nabídka volnočasových aktivit a kroužků, které velkou měrou přispívají k předcházení rizikového chování.

Materiální podmínky školy jsou na dobré úrovni. Prostředí jednotlivých tříd poskytuje z hlediska prostoru, estetiky a podnětnosti optimální podmínky pro vzdělávání žáků. Prostory jsou útulné a na pěkné výzdobě se podílejí i žáci. K dispozici je pestré množství didaktických pomůcek, notebooky, tablety, nástěnné tabule a obrazy pro lepší názornost a pochopení učiva v souvislostech. Některé výukové materiály a názorné ukázky si vyučující

vytvářejí sami dle aktuálního probíraného učiva, často i během projektů a projektových dnů přímo se žáky, jsou pak součástí třídy a své využití najdou v daných předmětech.

Široké spektrum činností v rámci povinného a zájmového vzdělávání cíleně probíhá i ve školní knihovně, keramické dílně, kuchyňce, tělocvičně, školní zahradě, venkovním hřišti. Škola má bezbariérový přístup, k dispozici je i plošina, kterou se žáci dostanou do školní jídelny, případně je možno využít výtah k přesunu z patra do patra.

Vícezdrojové financování a promyšlené hospodaření umožňuje zajištění vzdělávání, provozu i postupné a cílené zkvalitňování materiálních podmínek. Ekonomická stabilita školy je podpořena kontinuálním zapojením se školy do dotačních projektů především spolufinancovaných Evropskou unií.

Škola vytváří bezpečné podmínky pro vzdělávání a školské služby, má propracovaný systém protiúrazové prevence a hodnocení rizik, účelně proškoluje všechny účastníky vzdělávání. Usiluje o zajištění bezpečí žáků po dobu pobytu ve škole i mimo školu s podporou důsledného pedagogického dohledu. Pravidelně provádí nácvik v rámci protipožární prevence. Budovu školy celodenně uzavírá, vchody zabezpečuje personálně a elektronicky.

Účinnými formami a dlouhodobým využíváním potravinových projektů vytváří podmínky pro zdravý životní styl a pravidelné stravovací návyky. Poskytuje kvalitní školní stravování formou netradičních pokrmů v souladu s výživovým doporučením.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Všechny navštívené hodiny probíhaly v otevřené a přátelské pracovní atmosféře. Zřejmý byl individuální přístup učitelů k žákům a vzájemný respekt. Žáci dodržovali nastavená pravidla komunikace. Většinou projevovali zájem o výuku a zodpovědně plnili zadané úkoly. Učitelé žáky srozumitelně seznamovali s tématem a průběhem vyučovací hodiny. Spolupráce vyučujících, asistentek pedagoga a vychovatelek v rámci pedagogických procesů byla na velmi dobré úrovni.

Sledovaná výuka na prvním stupni byla vždy dobře didakticky promyšlená a vedená. Byl jasně stanoven cíl, téma hodiny a kritéria hodnocení. Žáci byli zpravidla aktivní, reagovali spontánně, bez kázeňských problémů. Čas vyučovacích hodin byl využit bez prodlev, zařazeny byly i diferencované úlohy. Pro navození dobré pracovní atmosféry či v průběhu relaxační chvilky byl často využíván společný zpěv tematicky zaměřených písní. Mnohdy se objevil i přesah a propojení učiva s každodenním životem. V rámci skupinových prací nebo při párové výuce byli žáci vedeni ke vzájemné spolupráci, komunikaci, naslouchání jeden druhému, vzájemné pomoci. Využití digitálních technologií a práce s různými informačními zdroji bylo ve výuce využito pouze ojediněle. V závěru hodin nechybělo zhodnocení průběhu výuky učitelem, často byla zařazena i sebereflexe žáků. Asistentky pedagoga a druhý vyučující ve výuce byli přínosnou podporou při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, ale i při samotné organizaci. Inspirativní byla hodina Člověk a jeho svět ve čtvrtém ročníku, při zpracovávání referátů byli žáci cíleně vedeni k třídění získaných informací podle zásad kritického myšlení.

Výuka na druhém stupni probíhala v příjemném a podnětném prostředí. Pedagogové se snažili vést žáky k pochopení souvislostí mezi naučeným a běžnými reálnými situacemi. Z velké části byla výuka vedena frontálním způsobem s jednosměrným přenosem informací a doplněna řízenou samostatnou prací žáků, ojediněle kooperativním učením při práci ve dvojicích a skupinách. Efektivitu zhlédnutých skupinových aktivit snižovala absence rozdělení rolí, čímž docházelo k nerovnoměrnému zapojení žáků a snížení individuální

odpovědnosti za výsledek celé skupiny. Při prezentaci výsledků byla patrná nízká úroveň komunikačních dovedností vzájemného naslouchání žáků. Učitelé udržovali s žáky kontakt průběžnými otázkami doplňujícími výklad a snažili se je tak aktivizovat. Práce žáků byla v průběhu výuky kontrolována, hodnocení mělo motivační a povzbuzující účinek. Didaktická technika byla s různou mírou účelnosti využívána převážně vyučujícími (video nahrávky, promítání interaktivního pracovního sešitu). V závěru většiny sledovaných hodin proběhlo společné shrnutí probrané látky. Většinou, až na jednu výjimku, neměli žáci prostor na vrstevnické hodnocení, sebehodnocení a sebereflexi, vlastní zhodnocení hodiny, co a v jaké míře si v dané hodině skutečně osvojili. V hodinách matematiky a českého jazyka devátého ročníku byla patrná systematická příprava k jednotné přijímací zkoušce na střední školy.

Diferenciace úloh pro žáky se speciálně vzdělávacími potřebami nebyla zaznamenána, ti plnili stejné typy úkolů jako ostatní žáci, což významně ovlivňovalo účinnost jejich vzdělávání.

Sledovaná individuální reedukace v rámci předmětu speciálně pedagogická péče probíhala ve velmi přívětivé atmosféře, žák vůči vyučující projevoval velkou důvěru a otevřenost. Ta uplatňovala laskavý a trpělivý, avšak důsledný přístup, k udržení zájmu žáka a dosažení výukového cíle využívala vizuální podporu a vhodně propojovala učivo s reálnými situacemi.

V rámci hospitací v odděleních školní družiny vládla přátelská atmosféra spojená se vzájemnou důvěrou a ohleduplností. Sledované spontánní aktivity žáků vycházely z jejich zájmů. Řízené činnosti podporovaly rozvoj pohybových schopností (míčové hry, bruslení) i sociálních a komunikativních kompetencí. Kooperativní činnosti rozvíjely schopnost zaujmout postoj vzájemného respektu. Průběžná motivace vychovatelek podporovala pozitivní sebepojetí a sebevědomí účastníků zájmového vzdělávání. Příznivé povětrnostní podmínky umožňovaly pobyt v přírodě spojený s pohybovou aktivitou.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Ke vzdělávání jsou přijímáni všichni zájemci na principu rovných příležitostí. Výuka probíhá podle Školního vzdělávacího programu s motivačním názvem „Žák může zapomenout, ale musí si sehnat“. Žáci jsou vedeni k samostatnosti a zodpovědnosti, aby obstáli jak v pracovním, tak osobním životě.

Škola zjišťuje a vyhodnocuje vzdělávací výsledky žáků průběžně i na konci jednotlivých klasifikačních období, a to na úrovni jednotlivých vyučujících, třídních učitelů i pedagogické rady. Využívá k tomu běžné interní diagnostické nástroje a postupy. Případné kázeňské problémy či školní neúspěch jsou neprodleně projednávány se žáky a s jejich zákonnými zástupci. Ve školním roce 2022/2023 prospělo s vyznamenáním 43 % žáků a necelá 3 % žáků neprospěla. Převažujícími výchovnými opatřeními byly pochvaly třídního učitele. Ojediněle byla využita snížená známka z chování.

Zákonní zástupci získávají informace o prospěchu a chování svých dětí prostřednictvím žákovských knížek vedených ve školním informačním systému, při třídních schůzkách, často využívají i konzultační hodiny vyučujících, které jsou uvedeny na webových stránkách školy.

Významnou zpětnou vazbu pro vlastní hodnocení v oblasti vzdělávacích výsledků poskytuje škole míra úspěšnosti žáků v přijímacím řízení ke střednímu vzdělávání. Velká část absolventů školy, v předcházejícím školním roce 61 % žáků 9. ročníku, pokračuje

ve středním vzdělávání v oborech vzdělání s maturitní zkouškou. Škola spolupracuje s vysokými školami na zajištění pedagogické praxe studentů.

Školní poradenské pracoviště metodicky vede ostatní pedagogické pracovníky. Intenzivní spolupráce probíhá mezi výchovným poradcem, speciální pedagožkou a učiteli při vyhodnocování podpůrných opatření a při přechodu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami z prvního na druhý stupeň. Vzhledem k poměrně vysokému počtu žáků se speciálně vzdělávacími potřebami (přibližně 20 % žáků školy) lze velmi pozitivně hodnotit zařazení předmětu speciálně pedagogické péče do učebního plánu prvního stupně školy. Výuka je realizovaná školní speciální pedagožkou, individuálně a ve skupinách. V rámci předmětu se věnuje žákům se specifickými poruchami učení, které se projevují zejména v českém jazyce. Pod vedením speciální pedagožky a za přítomnosti rodilého mluvčího probíhá výuka českého jazyka pro žáky s odlišným mateřským jazykem. Metodická podpora a předávání informací směrem k pedagogům je zajištěna v rámci pravidelných porad, žákům a zákonným zástupcům formou konzultací a na třídních schůzkách realizovaných v podobě tripartit. Dokumentace je vedena pečlivě a je k dispozici pedagogům prostřednictvím sdíleného úložiště, kde jsou umístěny informace o žácích s potřebou podpory, metodiky i jasné postupy, jak systémově řešit školní neúspěšnost žáků či výskyt rizikového chování. Činnost metodiky prevence příznivě ovlivňuje sociální klima školy. Případné projevy různých forem rizikového chování jsou včas zachycovány pomocí vhodně nastavené školní preventivní strategie. Primární prevence je realizována především prostřednictvím jednotlivých předmětů, třídnické hodiny jsou do rozvrhu zařazovány příležitostně. Specifická prevence je založena na spolupráci se společností ACET ČR, která pořádá blokové programy pro všechny ročníky zaměřené dle věku žáků (osobnostně sociální rozvoj, šikana, zdravý životní styl). Besedy na téma návykových látek pro školu zajišťuje Policie ČR, témata zdraví a závislostí společnost GIO Semily. S tematikou sociální, politickou a lidskoprávní se žáci seznamují díky projektu „Jeden svět na školách“. Pod vedením pracovníků Pedagogicko-psychologické poradny a speciálně pedagogického centra Semily škola realizovala harmonizační dny a pobyty žáků, jejichž cílem je stmelení kolektivů. V rámci kariérního poradenství vycházejícím žákům školní poradenské pracoviště pomáhá při rozhodování o volbě dalšího studia.

Cílená realizace environmentální výchovy ve škole zahrnuje třídění odpadů v projektu Recyklohraní. Škola se pravidelně zapojuje do akce Uklid'me si svoje město. Během školního roku se žáci účastní projektů s ekologickou tematikou ve spolupráci s odbory Městského úřadu Semily a správou Krkonošského národního parku ve Vrchlabí.

Rozvoj klíčových kompetencí žáků škola podporuje účastí ve vědomostních a sportovních soutěžích (např. Pythagoriáda, Matematický a Přírodovědný klokan, Hledáme nejlepšího mladého chemika ČR, Ještědská hlídka) a předmětových olympiádách. V rámci okresních kol olympiád škola spolupracuje se Střediskem volného času dětí a mládeže Semily. V soutěžích vyhlášených městskými organizacemi pak s Muzeem, Pojizerskou galerií a Městskou knihovnou v Semilech. Velké úspěchy slaví oddíl florbalistů, který se opakovaně probíjí do republikového finále soutěže ČEPS Cup.

Pro děti předškolního věku a jejich zákonné zástupce škola organizuje několik tematicky zaměřených setkání pod názvem Předškolák. Škola vydává svůj časopis, který je určen žákům a jejich rodičům. Vedle organizačních informací poskytuje zprávy ze života školy (o úspěších žáků, exkurzích, výstavách). Školní časopis je i na webových stránkách školy. Žáci školy se dále prezentují na veřejnosti např. pásmem básniček a písniček při příležitosti Vítání občanů ve spolupráci s Městským úřadem Semily. Velmi úspěšný byl také výtvarný

projekt nesoucí název semilského rodáka Františka Ladislava Riegra, do kterého se žáci aktivně zapojili. Z nejlepších prací žáků byl vytvořen nástěnný kalendář.

Osobnostní stránku účastníků zájmového vzdělávání rozvíjí školní družina realizací projektů zaměřených na tradice a zvyky, podporu čtenářské gramotnosti i sportovních aktivit žáků. Prostřednictvím družinových aktivit se škola prezentuje na veřejnosti pořádáním Vánočního jarmarku nebo účastí na akci Semilský pecen.

Závěry

Vývoj školy

- Zlepšení materiálních podmínek (modernizace učeben, nová didaktická technika).
- Poskytování kvalitního školního stravování formou netradičních pokrmů v souladu s výživovým doporučením.

Silné stránky

Základní škola

- Vedení školy cíleně podporuje rozvoj mezilidských vztahů na základě principu otevřených dveří pro všechny účastníky výchovně vzdělávacího procesu. (2.2)
- Poskytované reedukace v rámci speciálně pedagogické péče výrazně přispívají ke zlepšení aktuálních obtíží žáků s potřebou podpůrných opatření. (6.1)

Školní družina

- Pedagogové zájmového vzdělávání podporují sebepojetí a sebevědomí každého žáka, pozitivní vztahy mezi žáky, učí je vzájemně spolupracovat a respektovat druhé. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Ve většině hospitovaných hodin chyběla práce žáků s různými informačními zdroji a žákovská diskuze. Nebyl vytvořen kritériální rámec pro sebehodnocení, což omezovalo jasnou orientaci žáků ve svém pokroku. (4.2)
- Ve sledovaných hodinách na druhém stupni nebyla zaznamenána obsahová ani časová diferenciací úkolů zohledňující kognitivní schopnosti a vzdělávací potřeby žáků. (4.3)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Vést žáky k zodpovědnosti za dílčí úkoly při skupinové práci.
- Zaměřit se na rozvoj komunikační dovednosti vzájemného naslouchání.
- Cíleně vést žáky k vlastnímu hodnocení i na druhém stupni.
- Na druhém stupni důsledně uplatňovat obsahovou i časovou diferenciací výuky pro žáky se specifickými vzdělávacími potřebami a rozdílnými studijními předpoklady.
- Do výuky zařazovat vyhledávání informací z různých informačních zdrojů a práci s nimi v zásadách kritického myšlení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina, úplné znění, ke dni 1. 7. 2016, ze dne 6. 6. 2017
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Základní školy Dr. Františka Ladislava Riegra Semily, příspěvková organizace, čj. 190527/RM/297, ze dne 27. 5. 2019, s účinností od 1. 8. 2019
3. Výpisy z rejstříku škol a školských zařízení <http://rejstrik.msmt.cz> (základní škola, školní družina, školní jídelna), ke dni inspekční činnosti
4. Koncepční záměr školy 2019 – 2025
5. Hospitační záznamy vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek)
6. Výroční zpráva o činnosti školy za školní rok 2022/2023
7. Školní řád čj. FLR 112/2023, ze dne 31. 8. 2023, platný od 1. 9. 2023
8. Vnitřní řád školní družiny, ze dne 1. 9. 2015, aktualizovaný 24. 1. 2024
9. Vnitřní řád školní jídelny, ze dne 28. 8. 2023
10. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání, ze dne 25. 8. 2017, platný od 1. 9. 2017, aktualizovaný 24. 1. 2024
11. Školní vzdělávací program pro zájmové vzdělávání, platný od 1. 9. 2007, upravený dne 4. 9. 2023, aktualizovaný dne 24. 1. 2024
12. Třídní knihy vedené ve školním roce 2023/2024 (vzorek) k datu inspekční činnosti
13. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školním roce 2023/2024 (vzorek) k datu inspekční činnosti
14. Rozvrh hodin platný ve školním roce 2023/2024 k datu inspekční činnosti
15. Školní matrika (vzorek) dle stavu k datu inspekční činnosti
16. Souhrnná dokumentace k hodnocení poradenských služeb
17. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (vzorek)
18. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školním roce 2023/2024
19. Souhrnná dokumentace vztahující se k zájmovému vzdělávání ve školní družině
20. Souhrnná dokumentace ke zhodnocení podmínek bezpečnosti a ochrany zdraví žáků
21. Souhrnná dokumentace ke zhodnocení školního stravování
22. Zápisy z pedagogické rady vedené k datu inspekční činnosti
23. Webové stránky školy na adrese <https://zsriegra.cz/>

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Dagmar Lexová, školní inspektorka, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Ivana Netušilová, školní inspektorka

PhDr. Tomáš Beneš, školní inspektor

Bc. Jana Čermáková, kontrolní pracovnice

21. 2. 2024